

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 511/2011-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť J. B., B., zastúpeného advokátom JUDr. E. Š., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 352/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. augusta 2011 doručená J. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 352/2010 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľ v sťažnosti najmä uvádza:

«Dolupodpísaný J. B. podávam týmto sťažnosť podľa č. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vo veci porušenia môjho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov upraveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, postupom Krajského súdu Bratislava, v konaní vedenom pod spis. zn.: 6 Co 352/2010, týkajúcom sa určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru.

Dňa 28. 10. 2010 bol sudcom JUDr. A. K. na konajúci súd doručený z Okresného súdu Bratislava I, súdny spis v právnej veci J. B. (sťažovateľ) proti D., a. s. B., o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, spis. zn.: 20 C 61/2006.

Na konajúcom súde bol uvedený súdny spis zaevidovaný pod spis. zn.: 6 Co 352/2010 a pridelený na rozhodnutie senátu pod vedením sudcu JUDr. M. M.

K veci chcem uviesť, že Ústavný súd Slovenskej republiky vydal dňa 23. 09. 2010 pod č. II. 300/2010-31 nález, v ktorom rozhodol, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I, bolo porušené právo J. B. (sťažovateľa) na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a bolo mu priznané finančné zadosťučinenie.

K predmetu sporu vedenom pred Okresným súdom Bratislava I uvádzam, že podľa môjho názoru ide v podstate o veľmi jednoduchý právny spor, kde spornou je (meritná) skutočnosť, o ktorej má rozhodnúť súd. Tzn. súd má posúdiť konanie žalovaného – D., a. s. B., ktorý označil konanie sťažovateľa ako závažné porušenie pracovnej disciplíny podľa ust. § 68 ods. 1 písm. b./ Zákonníka práce. Zamestnávateľ právnu kvalifikáciu skutkovo vymedzil takto: „Odmietnutie zamestnanca podrobiť sa psychologickému a lekárskeho vyšetreniu tak, ako to uložil v rozhodnutí I., čo považuje zamestnávateľ za nesplnenie jeho pracovného pokynu ako uloženie pracovnej povinnosti pre zamestnanca vykonávajúceho práce vodiča trolejbusu. Nesplnenie pokynu zamestnávateľa zamestnancom, kvalifikuje zamestnávateľ ako závažné porušenie pracovnej disciplíny“.

V súdnom spise je založené rozhodnutie I., ktoré ukladá určitému subjektu (D., a. s. B.), konkrétnu povinnosť.

Napriek svojej jednoduchosti Okresný súd Bratislava I od 26. 07. 2006 až doteraz vo veci právoplatne nerozhodol. Uvedené skutočnosti sú dôkazom neefektívnosti, zjavnej neodbornosti a neusporiadaných pomerov pretrvávajúcich v našom súdnictve, na ktoré

v konečnom dôsledku dopláca radový občan, pretože sa nemôže domôcť spravodlivého rozsudku.

Ako už vyššie uvádzam spis Okresného súdu Bratislava I, č. k. 20 C 61/2006 sa od 28. 10. 2010 nachádza na Krajskom súde Bratislava. Na konajúcom súde od uvedeného termínu až do súčasnej doby nebol vykonaný nijaký efektívny úkon a súd je v konaní absolútne nečinný. Preto som na konajúci súd zaslal dňa 05. 11. 2010 a dňa 14. 02. 2011 písomné žiadosti - upozornenia na konanie bez prietahov a oznámenie, že vo veci už Ústavný súd Slovenskej republiky vydal nález, v ktorom skonštatoval prietahy v konaní. V uvedených písomnostiach som súdu oznámil, že som nezamestnaný a nachádzam sa vo veľmi ťažkej životnej situácii, nakoľko si neviem nájsť prácu s primeraným finančným zadosťučinením...

Konajúci súd na moje písomné podania vôbec nereagoval, vo veci nevykonal žiadne efektívne opatrenia, bol (a je) absolútne nečinný.

Dňa 29. 04. 2011 som v informačnej kancelárii konajúceho súdu zisťoval v akom stave vybavenia sa konanie vedené pod spis. zn.: 6 Co 352/2010 nachádza a či boli vykonané nejaké právne úkony. Zo súdneho spisu som zistil, že dňa 04. 01. 2011 došlo k zmene senátu a vec bola pridelená inému senátu, ktorému predsedá sudkyňa JUDr. Š. Ani vymenený senát vo veci nevykonal žiaden efektívny právny úkon.

Z akého dôvodu došlo k výmene senátov som zo súdneho spisu nezistil. Som však presvedčený, že vnútorné (organizačné) problémy pretrvávajúce na konajúcom súde, pre ktoré došlo k výmene senátov, by nemali mať vplyv na práva občana, a to najmä na ujmu jeho ústavného práva, ktoré má zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

K veci chcem uviesť, že vyššie menované súdy majú dlhodobu problémy s prietahmi v konaniach a tento stav sa im doteraz nepodarilo odstrániť k spokojnosti občanov, t. j. rozhodovať v konaniach bez prietahov.

Sťažnosť na prietahy v konaní riešil aj podpredseda konajúceho súdu, ktorý skonštatoval, že došlo k porušeniu čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a bolo porušené právo na prerokovanie bez zbytočných prietahov a v mene správy a riadenia súdu sa mi ospravedlnil. Uviedol, že došlo k zrušeniu súdneho oddelenia 6 Co, 6 NcC, 6 CoE a predmetná vec bola prerozdelená do senátu 3 Co s účinnosťou od 01. 01. 2011. Ďalej uviedol, že sudkyňa-spravodajkyňa JUDr. B. J. bola v mesiaci január 2011 práceneschopná.

Sťažovateľ k týmto skutočnostiam uvádza, že by nemali byť na ujmu občana a to hlavne s poukazom, že vnútorné zmeny na súde by mali priniesť lepšiu vymožitelnosť práva a odstránenie dlhodobého problému, t.j. zbytočným prietahom v konaní. Zrušenie súdnych oddelení však prinieslo prehĺbenie nepriaznivej situácie ohľadom zbytočných prietahov v konaní.

Napriek ubezpečeniu podpredsedu konajúceho súdu zo dňa 23. 06. 2011 list č. 2113/2011, že vec bude sledovať bolo prvé verejné pojednávanie vytyčené až na deň 19. 09. 2012.»

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva J. B., B. upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu Bratislava v konaní vedenom pod spis. zn.: 6 Co 352/2010 porušené boli.

2. Krajskému súdu Bratislava prikazuje, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov, a aby vo veci konal ako nezávislý a nestranný súd.

3. J. B., B. priznáva finančné zadosťučinenie 6 000,00 EUR (slovom šesťtisíc EUR), ktoré je krajský súd Bratislava povinný vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia (nálezu).

4. JUDr. E. Š., advokátovi priznáva trovy konania / trovy právneho zastúpenia 449,66 EUR (slovom štyristoštyridsaťdeväť EUR 66 centov), ktoré je súd povinný zaplatiť na účel advokáta vedený v... do dvoch mesiacov od tohto rozhodnutia (nálezu).“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia ústavný súd môže odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa predovšetkým domáha, aby ústavný súd rozhodol, že postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 352/2010 došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec... prerokovala bez zbytočných prietáhov...

Zo sťažnosti, ako aj z predmetného súdneho spisu vyplýva, že Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) ako súd prvého stupňa v právnej veci sťažovateľa rozhodol rozsudkom z 20. júla 2010. Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ odvolanie; okresnému súdu bolo doručené 19. augusta 2010, ktorý ho predložil na vyjadrenie žalovanému a následne 27. októbra 2010 spis odstúpil krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní. Namietané konanie pred krajským súdom začalo 28. októbra 2010. Sťažovateľ následne adresoval predsedovi senátu krajského súdu písomné žiadosti z 5. novembra 2010 a zo 14. februára 2011, v ktorých ho upozornil na potrebu konať bez prietáhov a tiež mu oznámil, že v predmetnej veci už ústavný súd vydal nález, v ktorom rozhodol, že postupom okresného súdu došlo k zbytočným prietahom v konaní. Následne sťažovateľ 30. mája 2011 podal aj sťažnosť adresovanú predsedovi krajského súdu, ktorú možno kvalifikovať ako sťažnosť proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Podpredseda krajského súdu vyhodnotil sťažnosť ako dôvodnú a zároveň sťažovateľovi oznámil: *„vec budem naďalej sledovať z hľadiska jej bezprietahovosti a plynulosti až do jej rozhodnutia Krajským súdom v Bratislave a vrátenia spisu súdu prvého stupňa.“*

Ústavný súd zistil, že sťažovateľ v predchádzajúcom období už sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. mája 2011 namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v namietanom konaní. O tejto sťažnosti rozhodol ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 276/2011-10 zo 6. júla 2011 tak, že ju odmietol, pričom v jeho odôvodnení uviedol, že «Postup krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 352/2010 sa dosiaľ nevyznačuje takou dĺžkou prietáhov, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy. Sťažovateľom vytýkané obdobie od 28. októbra 2010 do podania tejto ústavnej sťažnosti, teda do 6. mája 2011 (cca šesť mesiacov), hoci nebolo bezvýznamné (už aj vzhľadom na to, že ústavný súd v danej veci pred okresným súdom už vyslovil porušenie označeného základného práva sťažovateľa), ešte nemožno považovať za porušenie práva sťažovateľa garantovaného v citovanom článku ústavy.» Ústavný súd predchádzajúcu sťažnosť sťažovateľa odmietol jednak z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, ako aj z dôvodu neprípustnosti s poukazom na

to, že sťažovateľ dosiaľ nepodal sťažnosť predsedovi krajského súdu proti porušovaniu svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa zákona o súdoch, ktorú ústavný súd považuje za účinný právny prostriedok ochrany tohto základného práva podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Podania sťažovateľa adresované predsedovi senátu krajského súdu ústavný súd v konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 276/2011 nepovažoval za vyčerpanie tohto právneho prostriedku nápravy; tento právny názor zastáva ústavný súd aj v tomto konaní.

Sťažovateľ podal sťažnosť na prieťahy v namietanom konaní adresovanú predsedovi krajského súdu v súlade so zákonom o súdoch až 30. mája 2011.

Z príslušného spisu a v súčinnosti s krajským súdom ústavný súd zistil najmä tieto skutočnosti podstatné pre posúdenie sťažnosti:

1. Okresný súd odstúpil krajskému súdu spis na rozhodnutie o odvolaní 27. októbra 2010.

2. Krajský súd 22. júla 2011, t. j. po doručení sťažnosti sťažovateľa adresovanej predsedovi krajského súdu, nariadil vo veci pojednávanie na 19. september 2011, ktoré bolo odročené na 21. november 2011 na účely oboznámenia sa s dokumentáciou predloženou žalovaným.

3. Na pojednávaní uskutočnenom 21. novembra 2011 krajský súd ako odvolací súd vo veci rozhodol tak, že odvolaním napadnutý rozsudok v časti o neplatnosť výpovede zmenil (rozhodol, že výpoveď je neplatná, pozn.) a v časti o náhradu mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

V konaniach o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd (ako už bolo uvedené) v súlade so svojou ustálenou judikatúrou vyžaduje preukázanie podania sťažnosti predsedovi príslušného súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch, keďže takúto sťažnosť považuje za účinný prostriedok ochrany základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorý vzhľadom na subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd treba využiť pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (porovnaj napr. I. ÚS 372/09, II. ÚS 104/2011, IV. ÚS 348/2011). V prípade, ak príslušný všeobecný súd reagujúc na sťažnosť sťažovateľa podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch prijme opatrenia smerujúce k zabezpečeniu ochrany základného práva sťažovateľa, zakladá to podľa názoru ústavného súdu dôvod na odmietnutie sťažnosti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že v danom prípade sa prostredníctvom sťažnosti sťažovateľa z 30. mája 2011 proti porušovaniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch adresovanej predsedovi krajského súdu zabezpečila účinná ochrana jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Po podaní tejto sťažnosti totiž krajský súd 22. júla 2011 nariadil termín pojednávania vo veci sťažovateľa na 19. september 2011, ktoré bolo na účely posúdenia listinných dôkazov odročené na 21. november 2011 a na tomto pojednávaní krajský súd vo veci sťažovateľa meritórne rozhodol, t. j. necelých šesť mesiacov od doručenia sťažnosti predsedovi krajského súdu. V nadväznosti na túto skutočnosť ústavný súd poukázal aj na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej ak sa náprava vo veci sťažovateľa zabezpečí v rámci všeobecného súdnictva, ústavný súd v zásade nemôže vysloviť porušenie označeného základného práva sťažovateľa (I. ÚS 191/06, IV. ÚS 263/08).

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2011